Mishna, Avot 1:1

Moshe received the Torah from Sinai; and he delivered it to Joshua; and Joshua to the Elders; and the Elders to the Prophets; and the Prophets delivered it to the men of the Great Assembly. They said three things, Be deliberate in judgment; and raise many students; and build a fence for the Torah.

משנה, **אבות** א:א

משה קבל תּוֹרה מסיני, וּמַסרהּ ליהוֹשׁע, וּזְקֵנִים לְנָבִיאִים, לְזָקֵנִים, וּנְבִיאִים מִסָרוּהָ לְאַנְשֵׁי כְנֶסֶת הַגִּּדוֹלָה. הַם אַמִרוּ שָׁלשָׁה דָבַרים, הֵווּ מִתוּנִים בַּדִּין, וְהַעֲמִידוּ תַלְמִידִים הַרְבָּה, וַעֲשׂוּ ָסִיֵג לַתּוֹרַה:

Mishna, Avot 1:12

Hillel and Shamai received from them. Hillel says, Be among the students of Aaron: Love peace and chase peace; love people; and bring them close to the

משנה, **אבות** א:יב

הַלֵּל וְשַׁמַּאי קַבָּלוּ מֵהֶם. הַלֵּל אוֹמֵר, הַוֵי מתּלְמידֵיו שָׁל אהַרֹן, אוֹהב שַׁלוֹם וְרוֹדף שׁלוֹם, אוֹהב אֶת הבַּריּוֹת וּמִקרבן לַתּוֹרַה:

Mishna, Avot 1:13

He would say, He who stretches his name, his name

And he who does not add, [he] wastes away.

And he who does not study, [he] is liable for execution

And he who makes use of the crown, [he] passes.

משנה, **אבות** א:יג :הוּא הַיַה אוֹמר נַגֵד שָׁמֵא, אַבֵד שָׁמֵהּ. וּדָלֹא מוֹסִיף, יַסֵף.

וּדָלֹא יָלֵיף, קְטָלָא חַיָּב. וּדָאִשָּׁתַּמֵּשׁ בָּתָגָא, חָלֵף:

Mishna, Avot 1:14

He would say, If I am not for me, who is for me? And if I am for myself, what am I? And if not now, when?

משנה, **אבות** א:יד

הוּא הָיָה אוֹמֵר, אָם אֵין אֲנִי לִי, מִי לִי. וּכְשֵׁאֲנִי לְעַצְמִי, מַה אֲנִי. וְאָם לֹא עַכְשַׁיו, :אימתי

Mishna, Avot 2:6

He also saw a skull which was floating on the surface of the water. He said to it: Since you drowned [others], they drowned you. And in the end, those who drowned you will be drowned.

Minor Tractates, Avot of Rabbi Natan (Version 1) 12 He also says four things in the Babylonian tongue:

He who stretches his name, his name is lost.

And he who does not serve the sages, [he] is liable for execution.

And he who does not add, [he] squanders.

And he who makes use of the crown, [he] is lost and goes away.

"He who stretches his name, and his name is lost." How so? This teaches that a person must not have his name produced to the royalty, for once his name is produced for the royalty, ultimately, they scrutinize him and murder him and take from him all his

"And he who does not serve the sages, [he] is liable for execution." How so? They said there was an incident with an individual from Beit Rama who conducted himself according to the standard of piety. Rabban Yohanan b. Zakai sent a student to

משנה, **אבות** ב:ו

אַף הוּא רַאַה גַּלְגֹּלֶת אַחַת שֶצַפָּה עַל פָּנֵי ָהַמַּיִם. אַמַר לַהּ, עַל דַּאֲטֵפָתָּ, אַטְפוּךְ. וָסוֹף מְטִיפַיִר יָטוּפוּן:

מסכתות קטנות, **אבות דרבי נתן** (נוסחא א) פרק יב

אף הוא אומר בלשון בבלי ארבעה דברים.

נגד שמא אבד שמיה.

ודלא משמש חכימיא קטלא חייב<mark>.</mark>

ודלא מוסיף פסיד.

ודישתמש בתגא <mark>אבד ואזיל ליה:</mark>

נגד שמא ואבד שמיה כיצד מלמד שלא יוציא לו לאדם שם במלכות שכיון שיוציא לו שם במלכות סוף שנותנין בו עיניהם והורגין אותו ונוטלין ממנו את ממונו:

ודלא משמש חכימיא קטלא חייב כיצד אמרו מעשה באדם אחד מבית רמה שהיה נוהג בעצמו מדת חסידות. שלח אליו תלמיד אחד רבן יוחנן בן זכאי assess him, and he found that he took oil and placed it upon the stove. He took it from upon the stove and placed it into his dish of groats. He asked him, What are you doing? He said to him, I am a high priest, and I eat my teruma (priestly tithe) in a state of ritual purity. He asked him, Is this stove impure or pure? He said to him, Do we even have in the Torah that a stove can become impure? Does the Torah not only say of an oven that it is impure, as it is stated, "And all that is within it will be impurified"? He said to him, Just as the Torah stated of an oven that it is impure, so the Torah stated of a stove that is impure, as it is stated, "The oven and stove shall be dismantled; they are impure." He said to him, If you have conducted yourself thus, you have never in your life eaten pure teruma.

"And he who does not add, [he] squanders." How so? This teaches that if I person learned a tractate or two or three tractates, and he does not add to them, he forgets the first ones.

"And he who makes use of the crown, [he] is lost and goes away." How so? Whoever uses the ineffable name has no portion in the World to Come. לבודקו הלך ומצאו שנטל שמן ונתנו על גבי כירים ונטלו מעל הכירים ונתנו לתוך [מקפה] של גריסין. א"ל מה אתה עושה. א"ל כהן גדול אני ותרומה בטהרה אני אוכל. א"ל כירים זה טמא או טהור. א"ל לא אמרה תורה על כירים שטמא והלא לא אמרה תורה אלא על תנור שטמא ל"ג). א"ל כשם שאמרה תורה על כירים שטמא ל"ג). א"ל כשם שאמרה תורה על כירים שטמא שטמא כך אמרה תורה על כירים שטמא שנאמר תנור וכירים יותץ טמאים הם שנאמר תנור וכירים יותץ טמאים הם (שם שם ל"ה). א"ל אם כן היית נוהג לא אכלת תרומה טהורה מימיך:

ודלא מוסיף פסיד כיצד מלמד שאם שנה אדם מסכתא או שתים או שלשה מסכתות ואין מוסיף עליהם סוף שמשכח את הראשונות:

ודאשתמש בתגא אבד ואזיל ליה כיצד שכל המשתמש בשם המפורש אין לו חלק לעולם הבא:

Minor Tractates, Avot of Rabbi Natan (Version 2) 27 And there were five more things that he would say in the tongue of the Babylonians:

He who stretches his name, his name is lost. And he who does not add, [he] wastes away.

And he who makes use of the crown, [he] passes.

And he who does not serve the sages, [he] is liable for execution.

And he who serves but does not uphold, [he] is liable for the most severe of executions.

"He who stretches his name, his name is lost." If so-and-so's name is produced in the city; 'So-and-so is attractive. So-and-so is mighty-" the next day, you look for him. You do not know when he passes from the world.

"And he who does not add, [he] wastes away." This teaches you that who ever teaches a passage in the Torah (if he does not add)- completes, if he does not complete, he will ultimately forget, as it is stated, "Be watchful, and watch your soul greatly."

"And he who makes use of the crown, [he] passes." If Balshezar, who used the utensils of the Temple, which are replaceable and they can be valued, tears his soul from living in this world and from living in the world to come- if one uses the crown of the King of kings, the Holy One, blessed be He, all the more so- he tears his soul from living in this world and from living in the world to come.

"And he who does not serve the sages, [he] is liable for execution." There was an incident with a pious priest in Ramat Bnei Anat. Rabbi Yehoshua went to מסכתות קטנות, **אבות דרבי נתן** (נוסחא ב) פרק כז

ועוד ה' דברים היה אומר בלשון הבבליים

> נגד שמא אבד שמיה. ודלא מוסיף יסיף.

ודאשתמש בתגא חלף. ודלא שמש חכימייא קטלא חייב.

ודא שנוש ווכינייא קטלא ווייב. ודשמש ולא מקיים חייב קטלי קטילין:

נגד שמא אבד שמיה יצא שם פלוני בעיר. פלוני נאה פלוני גבור. למחר את מבקשו אין אתה יודע אימתי נפטר מן העולם:

ודלא מוסיף יסיף ללמדך שכל המלמד פרשה אחת מן התורה (אם לא מוסיף) גמור אם לא גמר סופו לשכוח שנאמר רק השמר לך ושמור נפשך מאד (דברים ד' ט'):

ודאשתמש בתגא חלף מה אם בלשצר ששמש בכלי בית המקדש דברים שיש להם חילופין ויש להם דמים טורף נפשו מחיי העולם הזה ומחיי העולם הבא. והמשמש בכתרו של מלך מלכי המלכים speak with him, and they were involved in the laws of the pious. When it came time for the repast, he said to his wife, Bring a drop of oil into the groats. She went and took the cruse from inside the stove. He said to him, My teacher, is this stove pure? He said to him, Is there [a concept of] an impure stove, or an impure oven? He said to him, But it says, "The oven and stove shall be dismantled; they are impure." Thus, there is an impure oven and an impure stove. "And he who serves but does not uphold, [he] is liable for the most severe of executions." Rabbi [Yehuda HaNasi] said, So I conducted myself all my days. He said to him, If you conducted yourself thus all your days, you never ate the sacred foods of Heaven properly. The sages said,

"And he who does not serve the sages, [he] is liable for execution."

הקדוש ברוך הוא על אחת כמה וכמה שהוא טורף נפשו מחיי העולם הזה ומחיי העולם הבא:

ודלא שמש חכימייא קטלא חייב. מעשה (באחד כהן) [בכהן אחד] חסיד ברמת בני ענת והלך רבי יהושע לדבר עמו והיו עוסקים בהלכות חסידים וכיון שהגיעה עונתה של סעודה אמר לאשתו הביאי טיפה של שמן לתוך הגריסין. הלכה ונטלה את הפך מתוך הכירה. א"ל רבי וכי הכירה טהורה היא. אמר לו וכי יש כירה טמאה ותנור טמא. א"ל והרי הוא אומר תנור וכירים יותץ טמאים הם (ויקרא י"א ל"ה) הא שיש תנור טמא וכירים טמאים

ודשמש ולא קיים חייב קטלי קטילין. אמר רבי כך הייתי נוהג כל ימי. אמר לו אם כך היית נוהג כל ימיך לא היית אוכל קדשי שמים כתקונן. אמרו חכמים ודלא שמש חכימייא קטלא חייב ודישתמש ולא קיים חייב קטלי קטילין.

פירוש למסכת אבות, **רשב"ץ (מגן** אבות) א:יג

הוא היה אומר הפירוש: הלל היה בבלי ולשון בבלי הוא תרגום... ובאותו לשון אמר הלל דברים אלו ושמא בהיותו בבבל קודם עלותו לארץ ישראל היה רגיל לומר אותם, וכן איתא בברייתא ד' דברים אמר הלל בלשון בבל, והם הנז' בזאת הבבא. ובאבות דר' נתן [נו"ב בפכ"ז] שנויה בלשון אחרת....

וכן אם לומד תורה שלא לשמה כדי להתגדל ולהמשיך שמו, יאבד שמו, כי יבא לידי שפלות... וכבר כתבנו [א:ד] מדר' אחר על זה הפסוק והכל אמת, שאם ישפיל אדם עצמו לפני חכמים עולה לגדולה, ואם יתגאה בגדולתו נופל ממנה, וכבר אמר שאם חוזר בו חוזר לגדולתו שנא' [ישעיה מ:ד] "כל גיא ינשא."

ודלא מוסיף יסוף מי שאינו מוסיף על למודו ואומר כבר למדתי הרבה מה לי לטרוח עוד, ויסוף יהיה מובטח שישכח תלמודו שכבר למדו ויסוף מפיו ויש לפרשו לשון קללה [ר' יונה]... אמר רב

יוסף תקבריניה אימיה...שהתחילו הלילות להאריך.

ודלא יליף קטלא חייב כל מי שלא למד כלל, לא תספיק לו קללה כמי שלא הוסיף, אלא חייב' הכל להורגו [רמב"ם]... וכתי' 'כי היא חייך ואורך ימיך' [דברים ל:כ] לעוסק בה ומי שאינו עוסק בה לא יחיה ולא יאריך ימים...

ודישתמש בתגא חלף ב [אבות ד:ה] היא מתפרשת משנה זו על מי שעשה מהתורה כלי למעשהו ואינו עוסק בה אלא להנאתו וכיון שהוא משתמש בכתרה כמו שנשתמש בשאר כליו והוא מבזה את התורה ראוי לו שיעבור ויחלוף מן העולם... וכ"א באסא פ"א מסוטה [י:א] לפי שת"ח הם כלי תשמישו של מלכו של עולם וכמו שאין רוכבין על סוסו של מלך כמ"ש בסנהדין [כב.] פ' כ"ג ואין משתמשין בשרביטו כן אסור להשתמש בת"ח ועל כן אמרו [מגילה כח:], לישתמש איניש במאן דתני ארבעה, פירוש, ארבעה סדרים, ולא לישתמש במאן דמתני ארבעה, פירוש, שיודע פירושיהן ותלמודן. ויש נותנים סימן לדבר, תג"א [רמב"ם]... שאין מותר לאדם להשתמש בתלמידים שאינן תלמידיו.

תלמוד בבלי, מגילה כח:

תנן התם: ודאשתמש בתגא חלף, תני ריש לקיש: זה המשתמש במי ששונה הלכות, כתרה של תורה, ואמר עולא: לשתמש איניש במאן דתני ארבעה ולא לשתמש במאן דמתני ארבעה. כי הא לשתמש במאן דמתני ארבעה. כי הא דריש לקיש הוה אזיל באורחא, מטא עורקמא דמיא, אתא ההוא גברא ארכביה אכתפיה, וקא מעבר ליה. אמר ליה: קרית? - אמר ליה: קרינא. - תנית? - תנינא ארבעה סידרי משנה. - אמר ליה: פסלת לך ארבעה טורי, וטענת בר לקיש אכתפך? שדי בר לקישא במיא! - אמר ליה: ניחא לי דאשמעינן למר. - אי הכי למור מיני הא מלתא

Talmud Bavli, Megilla 28b

We learned in a mishna there (Avot 1:13): And one who makes use of the crown [taga] of Torah learning will perish from the world. Reish Lakish taught: This is referring to one who allows himself to be served by one who studies halakhot, which is the crown of the Torah. And Ulla said: It is better that a person should be served by one who studies four orders of the Mishna, and he should not allow himself to be served by one who teaches to others four orders of the Mishna, as in that case of Reish Lakish. He was traveling along the road when he reached a deep puddle of water. A certain man came and placed him upon his shoulders and began transferring him to the other side. Reish Lakish said to him: Have you read the Bible? He said to him: I have read it. He then asked: Have you studied the Mishna? He answered him: I have studied four orders of the Mishna. Reish Lakish then said to him: You have hewn these four mountains and yet you bear the weight of the son of Lakish upon your shoulders? It is inappropriate for you to carry me; throw the son of Lakish into the water. The man said to Reish Lakish: It is pleasing for me to serve the Master in this way. Reish Lakish said to him: If so, learn from me this matter that Rabbi Zeira said.

א,א משה קיבל תורה מסיניי, ומסרה ליהושוע, ויהושוע לזקנים, וזקנים לנביאים, ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה. והן אמרו שלושה דברים: היו מתונים בדין, והעמידו תלמידים הרבה, ועשו סייג לתורה.

א,ב שמעון הצדיק היה משיירי אנשי כנסת הגדולה. הוא היה אומר, על שלושה דברים העולם עומד--על התורה, ועל העבודה, ועל גמילות החסדים.

א,ג אנטיגנוס איש סוכו קיבל משמעון הצדיק. הוא היה אומר, אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב, על מנת לקבל פרס; ויהי מורא שמיים מנת לקבל פרס, אלא הוו כעבדים המשמשין את הרב, על מנת שלא לקבל פרס; ויהי מורא שמיים עליכם.

א,ד יוסי בן יועזר איש צרידה ויוסף בן יוחנן איש ירושלים קיבלו ממנו. יוסי בן יועזר איש צרידה אומר, יהי ביתך בית ועד לחכמים; והוי מתאבק בעפר רגליהם, ושותה בצמא את דבריהם.

א,ה יוסי בן יוחנן איש ירושלים אומר, יהי ביתך פתוח לרווחה, ויהיו עניים בני ביתך. ואל תרבה שיחה עם האישה--באשתו אמרו, קל וחומר באשת חברו; מכאן אמרו חכמים, כל המרבה שיחה עם האישה--באורם רעה לעצמו, ובטיל מדברי תורה, וסופו יירש גיהינם.

א,ו יהושוע בן פרחיה וניתאי הארבלי קיבלו מהם. יהושוע בן פרחיה אומר, עשה לך רב, וקנה לך חבר; והוי דן את כל האדם לכף זכות.

א,ז ניתאי הארבלי אומר, הרחק משכן רע, ואל תתחבר לרשע; ואל תתייאש מן הפורענות.

א,ח יהודה בן טבאי ושמעון בן שטח קיבלו מהם. יהודה בן טבאי אומר, אל תעש עצמך כעורכי הדיינים. וכשיהיו בעלי הדין עומדין לפניך, יהיו בעיניך כרשעים; וכשנפטרים מלפניך, יהיו בעיניך כזכאים, שקיבלו עליהן את הדין.

א,ט שמעון בן שטח אומר, הוי מרבה לחקור את העדים; והוי זהיר בדבריך, שמא מתוכן ילמדו לשקר.

א,י שמעיה ואבטליון קיבלו מהם. שמעיה אומר, אהוב את המלאכה, ושנוא את הרבנות; ואל תתוודע לרשות.

א,יא אבטליון אומר, חכמים, היזהרו בדבריכם--שמא תחובו חובת גלות, ותגלו למקום המים הרעים, וישתו התלמידים הבאים אחריכם וימותו, ונמצא שם שמיים מתחלל.

א,יב הלל ושמאי קיבלו מהם. הלל אומר, הוי כתלמידיו של אהרון--אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הברייות ומקרבן לתורה. [יג] הוא היה אומר, נגד שמא אבד שמא, דילא מוסיף יסוף, ודילא יליף קטלא חייב, ודישתמש בתגא חלף.

אימתיי. אימתיי, ואם אין אני לי, מי לי; וכשאני לעצמי, מה אני; ואם לא עכשיו, אימתיי.

א,יד [טו] שמאי אומר, עשה תורתך קבע, אמור מעט ועשה הרבה; והוי מקביל את כל האדם, בסבר פנים יפות.

א,טו [טז] רבן גמליאל אומר, עשה לך רב, והסתלק מן הספק; ואל תרבה לעשר אומדות.

א,טז [יז] שמעון בנו אומר, כל ימיי גדלתי בין החכמים, ולא מצאתי לגוף טוב אלא שתיקה; ולא המדרש הוא העיקר, אלא המעשה; וכל המרבה דברים, מביא חטא.

א,יז [יח] רבן שמעון בן גמליאל אומר, על שלושה דברים העולם קיים--על הדין, ועל האמת, ועל השלום.